

Projekt

z dnia 25 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU LEGNICKIEGO**

z dnia 19 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) w związku z art. 76 pkt 4 ust. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025r. poz. 49,poz 1301), Rada Powiatu Legnickiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

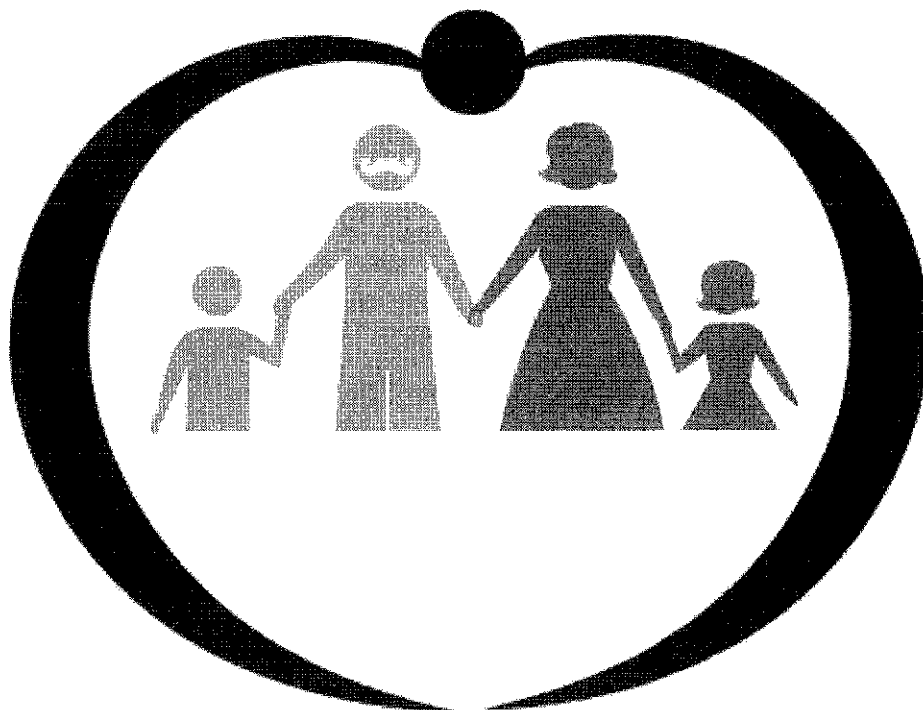
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Legnickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Powiatu Legnickiego

Jan Antoni Łukasz

***SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ
ZA 2025 ROK***

Legnica, luty 2026 r.

Strona | 1

Szanowni Państwo,

Obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowania systemu pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego. Zadania powiatu w tym zakresie realizuje Starosta Legnicki za pośrednictwem Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego, pełniącego funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Nr 45/2011 Starosty Legnickiego z dnia 1 grudnia 2011 r. Centrum, funkcjonujące wówczas pod nazwą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie legnickim.

System pieczy zastępczej obejmuje osoby, instytucje oraz działania ukierunkowane na zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w sytuacji, gdy ich rodzice biologiczni nie są w stanie właściwie realizować swoich obowiązków. Celem pieczy zastępczej jest przede wszystkim wsparcie rodziny naturalnej w stworzeniu warunków do powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. W przypadku braku takiej możliwości podejmowane są działania zmierzające do przysposobienia dziecka, a jeżeli nie jest to możliwe – do zapewnienia mu stabilnej opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Kluczowym zadaniem systemu jest przygotowanie dzieci do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, rozwijania prawidłowych relacji społecznych oraz zapewnienie im stabilnych warunków rozwoju emocjonalnego, zdrowotnego, bytowego i edukacyjnego.

Podstawę prawną realizowanych działań stanowi w szczególności ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest centrum pomocy rodzinie, w jego strukturze funkcjonuje wyodrębniony zespół realizujący zadania w tym zakresie.

W strukturze Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Dział rodzinnej pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, specjaliści pracy z rodziną, pracownik socjalny, psycholog oraz pedagog. Działania zespołu ukierunkowane są na budowę spójnego, efektywnego i przyjaznego systemu wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Strategiczne kierunki rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku wyznacza „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024–2026”, przyjęty Uchwałą Nr LX/377/2024 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 22 lutego 2024 roku. Program ten stanowi podstawowy dokument planistyczny określający cele, zadania oraz kierunki działań w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działania realizowane wyłącznie w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej i nie dotyczy innych zadań powiatu, takich jak świadczenia dla wychowanków, windykacja należności czy ustalanie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Dokument stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 wskazanej ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest do przedstawienia Staroście oraz Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów swojej pracy.

Przedkładane sprawozdanie prezentuje działania podjęte w 2025 roku oraz ich efekty, stanowiąc jednocześnie podsumowanie pracy na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim. Dokument obejmuje zarówno działania organizacyjne, promocyjne i wspierające, jak i ich wymierne rezultaty w postaci danych liczbowych oraz osiągniętych wskaźników.

1. Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków oraz ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń, mających na celu podnoszenie kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby
- 6) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, pomocy wolontariuszy
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- 10) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym funkcję rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci, przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą

- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- 14) zapewnienie osobom pełniącym funkcję rodzinnej pieczy zastępczej poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego
- 15) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
- 16) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina lub prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

Powyższe zadania w 2025 roku realizowane były na bieżąco. Uzupełnione były także działaniami wynikającymi z założeń „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026”, którego realizacja rozpoczęła się z dniem 1 stycznia 2024 roku i była kontynuowana w roku sprawozdawczym.

2. Dział rodzinnej pieczy zastępczej

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizują pracownicy działu rodzinnej pieczy zastępczej. W 2025 roku w jednostce zatrudnionych było 2 młodszych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, którzy swoim wsparciem objęli 109 rodzin zastępczych z terenu powiatu legnickiego i 170 dzieci wychowujących się w tych rodzinach. Realizację zadań pracowników działu uzupełniali specjaliści - psycholog, pedagog, pracownik socjalny i prawnik.

W 2025 roku koordynatorzy mieli pod swoją opieką po 15 rodzin zastępczych, natomiast specjaliści pracy z rodziną obejmowali swoją opieką, w zależności od potrzeb, od 15 do 38 rodzin zastępczych.

3. Zasady organizowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim. Dynamika zmian w 2025 roku.

W 2025 roku na terenie Powiatu Legnickiego funkcjonowało ogółem 109 rodzin zastępczych, w których przebywało 170 dzieci. Decyzję o umieszczeniu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej podejmował właściwy sąd rodzinny, wydając postanowienie o zabezpieczeniu dziecka w pieczy zastępczej na czas trwania postępowania opiekuńczego. Postanowienie o umieszczeniu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej przekazywane było do wykonania Dyrektorowi Centrum. Sąd wydawał również postanowienia o ustanowieniu konkretnej rodziny zastępczej dla dziecka, co stanowi częstą praktykę w przypadku dzieci umieszczanych w rodzinach spokrewnionych, w szczególności u dziadków.

Część funkcjonujących rodzin zastępczych została w 2025 roku rozwiązana w związku z opuszczeniem ich przez dzieci, w szczególności z powodu osiągnięcia przez wychowanków pełnoletności lub powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Ogółem w 2025 roku 38 wychowanków opuściło rodzinę zastępczą, w tym 9 dzieci zostało przysposobionych, a 13 dzieci powróciło pod opiekę rodziny biologicznej.

W 2025 roku w rodzinach zastępczych przebywało również 26 pełnoletnich wychowanków, którzy w roku sprawozdawczym byli objęci wsparciem pracowników Centrum. Spośród nich 12 osób opuściło rodzinę zastępczą, 4 kontynuowały naukę, 14 pozostało w dotychczasowych rodzinach zastępczych, natomiast 1 osoba wyjechała za granicę.

W roku sprawozdawczym wnioski o przyznanie pomocy na usamodzielnienie złożyli wychowankowie, którzy opuścili pieczę zastępczą przed 2025 rokiem.

W minionym roku rozwiązanych zostało łącznie 15 rodzin zastępczych, w tym 9 rodzin spokrewnionych, 5 rodzin niezawodowych oraz 1 rodzina zawodowa specjalistyczna.

Tabela 1. Wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą w 2025 roku.

L.p.	Przyczyna opuszczenia pieczy zastępczej	Liczba podopiecznych
1.	Kontynuowanie nauki przez pełnoletniego wychowanka	4
2.	Opuszczenie rodziny przez pełnoletniego wychowanka	1
2.	Usamodzielnienie – założenie własnego gospodarstwa domowego	0
3.	Powrót do rodziny biologicznej	13

4.	Adopcja	9
5.	Zmiana z rodzinnej formy pieczy zastępczej na instytucjonalną	8
6.	Inne	3
	Razem	38

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

4. Usamodzielnienia wychowanków

Proces usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodzinną pieczę zastępczą realizowany był zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w oparciu o indywidualne programy usamodzielnienia, opracowywane we współpracy z wychowankiem oraz opiekunem usamodzielnienia.

W 2025 roku w rodzinach zastępczych przebywało 26 pełnoletnich wychowanków, którzy objęci byli wsparciem pracowników Centrum w zakresie przygotowania do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. W roku sprawozdawczym 12 wychowanków opuściło rodzinę zastępczą w związku z osiągnięciem gotowości do usamodzielnienia. Część wychowanków kontynuowała naukę, korzystając z przysługującego wsparcia finansowego i merytorycznego, natomiast pozostali realizowali indywidualne plany życiowe i zawodowe.

Wnioski o przyznanie pomocy na usamodzielnienie złożyło 9 wychowanków (dotyczy osób, które opuściły pieczę zastępczą przed 2025 rokiem). Udzielana pomoc obejmowała w szczególności wsparcie finansowe na usamodzielnienie, pomoc na kontynuowanie nauki oraz pomoc na zagospodarowanie, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Podejmowane działania miały na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, wzmocnienie ich kompetencji społecznych oraz zwiększenie szans na aktywne funkcjonowanie w środowisku lokalnym.

5. Tworzenie nowych form pieczy zastępczej

W roku obejmującym sprawozdanie utworzono łącznie 17 nowych rodzin zastępczych. Wśród nich powstało 6 rodzin niezawodowych, w których umieszczono 7 dzieci, 10 rodzin

spokrewnionych, obejmujących opieką 12 dzieci, 1 Rodzinny Dom Dziecka (przekwalifikowany z RZN), w którym prowadzący swoją opieką objęli 8 dzieci oraz 1 rodzina zawodowa, w której przebywało 5 dzieci.

Utworzenie nowych rodzin zastępczych stanowi istotny element realizacji zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, ukierunkowany na zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej bezpiecznego i stabilnego środowiska wychowawczego. Proces kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze obejmował ocenę predyspozycji opiekuńczo-wychowawczych, sytuacji osobistej i bytowej oraz ukończenie wymaganych szkoleń.

Nowo powstałym rodzinom został przydzielony koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub specjalista pracy z rodziną, który od momentu utworzenia rodziny objął wsparciem zarówno osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej, jak i przebywające w niej dzieci. Wsparcie obejmowało w szczególności pomoc merytoryczną, poradnictwo, monitorowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej oraz współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Podejmowane działania przyczyniły się do systematycznego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Legnickiego oraz zwiększenia dostępności rodzinnych form opieki dla dzieci wymagających wsparcia.

Tabela 2. Liczba nowych rodzin zastępczych zawiązanych w roku 2025 oraz liczba dzieci w nich przebywających

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	10	13
Niezawodowe	6	8
Zawodowe	1	5
Pogotowie rodzinne	0	0
Ogółem w roku 2025	17	26

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

W 2025 roku w jednej rodzinie zastępczej zawodowej rozwiązano umowę o pełnienie funkcji rodziny zawodowej, w związku z brakiem możliwości zapewnienia opieki kolejnym dzieciom wynikającym z sytuacji osobistej rodziny. Po dokonanej analizie potrzeb dziecka oraz możliwości rodziny, rodzina kontynuowała działalność w systemie rodziny zastępczej niezawodowej, obejmując opieką 3 dzieci. Działanie to pozwoliło na utrzymanie stabilnego środowiska wychowawczego dla dzieci już przebywających w rodzinie, jednocześnie dostosowując zakres obowiązków do aktualnych możliwości rodziny.

W tym samym roku odnotowano istotny sukces w zakresie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej – jedna rodzina zastępcza niezawodowa została przekształcona w Rodzinny Dom Dziecka. Zmiana ta została poprzedzona szczegółową analizą potencjału rodziny oraz potrzeb

dzieci wymagających opieki. Nowa forma pieczy zastępczej umożliwiła zapewnienie opieki i wychowania 8 dzieciom, zwiększając tym samym liczbę miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Legnickiego i wzmacniając wsparcie dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Podjęmowane działania w zakresie przekształceń rodzin zastępczych oraz dostosowania formy pieczy do realnych możliwości rodzin przyczyniają się do podnoszenia jakości opieki, zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom oraz stabilizacji środowiska wychowawczego. Jednocześnie umożliwiają efektywne wykorzystanie potencjału rodzin zastępczych w systemie pieczy rodzinnej, wspierając cele strategiczne Centrum na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim.

Tabela 3. Liczba przekwalifikowanych rodzin zastępczych w roku 2025 oraz liczba dzieci w nich przebywających

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Zawodowa specjalistyczna	0	0
Niezawodowa	1	3
Zawodowa z funkcją pogotowia	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	1	8
Ogółem w roku 2025	2	11

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

6. Realizacja postanowień sądu.

W 2025 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zrealizowało 32 postanowienia sądu, na podstawie których w rodzinach zastępczych umieszczono 44 dzieci, w tym:

- w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 13 dzieci,
- w rodzinach zastępczych niezawodowych – 8 dzieci,
- w rodzinach zastępczych zawodowych – 15 dzieci,
- w Rodzinnym Domu Dziecka – 8 dzieci.

Ponadto w roku sprawozdawczym Centrum wykonało 12 postanowień sądu, na podstawie których w pieczy instytucjonalnej umieszczono 23 dzieci.

Ponad połowa rodzin zastępczych spokrewnionych powstała z inicjatywy pracowników działu rodzinnej pieczy zastępczej. Osoby te przeszły procedurę kwalifikacyjną i po uzyskaniu pozytywnej wstępnej kwalifikacji zostały wskazane przez Dyrektora Centrum jako odpowiednia rodzina zastępcza dla konkretnego dziecka.

W 2025 roku Centrum wykonało również 12 postanowień sądu dotyczących powrotów dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej, w tym:

- z rodziny zastępczej spokrewnionej – 12 dzieci,
- z rodziny zastępczej niezawodowej – 3 dzieci,
- z rodziny zastępczej zawodowej (pełniącej funkcję pogotowia) – 8 dzieci.

Działania podejmowane przez Centrum w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz ich powrotów do rodzin biologicznych mają na celu zapewnienie dzieciom bezpiecznego i stabilnego środowiska wychowawczego oraz wspieranie rodzin biologicznych w procesie sprawowania opieki nad dziećmi, przy jednoczesnym monitorowaniu jakości pieczy zastępczej.

7. Wsparcie rodzin zastępczych

W chwili ustanowienia rodziny zastępczej rozpoczynała się systematyczna współpraca Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej z nową rodziną. Wyznaczony pracownik Działu podejmował kontakt z rodziną oraz współpracę z asystentem rodziny biologicznej dziecka, jeśli taki został przydzielony, a także ze szkołą lub przedszkolem, do którego uczęszczało dziecko.

Pracownik Działu zapoznawał się ze stanem zdrowia dziecka, analizował dokumentację dotyczącą jego sytuacji oraz rozpoznawał potrzeby rozwojowe i emocjonalne, celem opracowania indywidualnego planu pomocy. Rodziny zastępcze, w zależności od swoich potrzeb oraz potrzeb wychowanków, mogły korzystać z pomocy specjalistycznej oraz wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego, którego szczegóły znajdują się w dalszej części sprawozdania.

8. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu legnickiego dzielimy na:

1. Rodziny zastępcze **spokrewnione** - na terenie powiatu na dzień 31.12.2025r. funkcjonowało 77 takich rodzin. Tworzą je małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, będący najczęściej dziadkami lub rodzeństwem dziecka.
2. Rodziny zastępcze **niezawodowe** - na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały na dzień 31.12.2025 roku 26 rodzin niezawodowych. Tworzą je małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.
3. Rodziny zastępcze **zawodowe** - na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały na dzień 31.12.2025 roku 2 rodziny zawodowe. Tworzą je małżonkowie niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.
4. Rodziny zastępcze **zawodowe z funkcją pogotowia rodzinnego** – na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały na dzień 31.12.2025 roku 2 takie rodziny. Tworzą je małżonkowie, są to rodziny przyjmujące dzieci w trybie interwencyjnym.
5. **Rodzinny Dom Dziecka** – na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały na dzień 31.12.2025 roku 2 Rodzinne Domy Dziecka. Tworzą je małżonkowie, którzy swoją opieką objęli 13 dzieci.

Tabela 4. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w całym roku 2025 oraz liczba dzieci w nich przebywających

Typy rodzin zastępczych	Liczba rodzin	Liczba dzieci (dzieci mogą być w ciągu jednego roku przenoszone do innych form pieczy zastępczej).
Spokrewnione	77	103
Niezawodowe	26	33
Zawodowe	2	9
Pogotowie rodzinne	2	12
Zawodowa specjalistyczna	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	2	13
Pomocowa	0	0
Ogółem w roku 2024	109	170

Zródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Rozmieszczenie rodzin zastępczych na terenie Powiatu Legnickiego

Rodziny zastępcze objęte opieką Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonują na terenie 8 gmin wchodzących w skład Powiatu Legnickiego. Największa liczba rodzin zastępczych znajduje się na terenie gminy i miasta Chojnów – łącznie 61 rodzin. Kolejne miejsca pod względem liczby funkcjonujących rodzin zajmują: gmina Prochowice – 11 rodzin,

gmina Miłkowice – 8 rodzin, gmina Legnickie Pole – 10 rodzin, gmina Kunice – 5 rodzin oraz gminy Ruja i Krotoszyce – po 6 rodzin zastępczych każda.

Tabela 5. Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywających z podziałem na gminy oraz rodzaje rodzin stan na 31.12.2025 r.

Typ rodziny Gmina	Rodziny zastępcze – ogółem		W tym- zawodowe i zawodowe z funkcją pogotowia		W tym- spokrewnione		W tym – niezawodowe	
	l. rodzin	l. dzieci	l. rodzin	l. dzieci	l. rodzin	l. dzieci	l. rodzin	l. dzieci
Gmina Chojnów	22	15	0	0	14	11	8	4
Chojnów	39	50	2	10	31	37	6	3
Miłkowice	8	7	0	0	4	5	4	2
Legnickie Pole	10	12	0	0	8	9	2	3
Ruja	6	18	0	0	2	2	2	3
Krotoszyce	6	6	0	0	3	3	3	3
Prochowice	11	14	0	0	10	13	1	1
Kunice	5	8	0	0	5	8	0	0
Złotoryja	1	8	1	8	0	0	0	0
Lubin	1	5	1	5	0	0	0	0
RAZEM	109	143	4	23	77	88	26	19

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

9. Działania realizowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz rodzin zastępczych

1) Współpraca z rodzinami zastępczymi

Współpraca z rodzinami zastępczymi była realizowana w roku sprawozdawczym w sposób systematyczny i kompleksowy, co przyczyniło się do poprawy jakości funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie. W przyszłości planowane jest dalsze rozszerzanie oferty wsparcia oraz intensyfikacja działań promujących rodzicielstwo zastępcze.

a) Wsparcie merytoryczne i doradcze

- **Regularne konsultacje:** koordynatorzy i specjaliści pracy z rodziną odbywali cykliczne spotkania indywidualne z rodzinami zastępczymi, podczas których omawiano bieżące

problemy wychowawcze, trudności emocjonalne dzieci oraz metody ich rozwiązywania.

- **Warsztaty i szkolenia:** Zorganizowano szkolenia z zakresu przewycięzania trudności w funkcjonowaniu rodzin zastępczych w praktyce,
- **Poradnictwo specjalistyczne:** Zapewniono dostęp do psychologów, pedagogów oraz prawnika, którzy służyli pomocą w razie potrzeby
- **Indywidualne rozmowy motywujące:** koordynatorzy i specjaliści pracy z rodziną na bieżąco prowadzili rozmowy, kierowali wsparcie w celu podniesienia motywacji rodzin zastępczych do dalszego pełnienia swojej roli, szczególnie w sytuacjach kryzysowych.

b) Wsparcie emocjonalne i motywacyjne

Szkolenia i grupy wsparcia dla rodzin zastępczych

W 2025 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego kontynuowało działania szkoleniowe i grupy wsparcia skierowane do funkcjonujących rodzin zastępczych, w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych, wspierania rozwoju osobistego oraz wymiany doświadczeń.

W ramach szkoleń zrealizowano następujące programy:

- Rodziny zastępcze spokrewnione – szkolenie „Wzmacnianie kompetencji wychowawczych w rodzinach zastępczych spokrewnionych – rola babci i dziadka w wychowaniu, stawianie granic” (31.02.2025 r.),
- Rodziny zastępcze – szkolenie „Rozwój osobisty i emocjonalny” (06.08.2025 r. oraz 13.08.2025 r.).

Ponadto w 2025 roku zorganizowano cykl grup wsparcia dla rodzin zastępczych, obejmujący następujące spotkania:

- „Jak przestać się martwić?” – 24.01.2025 r.,
- „Jak pomóc dzieciom, żeby radziły sobie z własnymi uczuciami?” – 28.02.2025 r.,
- „Zachęcanie do współpracy” – 28.03.2025 r.,
- „Zachęcanie do samodzielności” – 30.05.2025 r.,
- „Pochwały” – 27.06.2025 r.,
- „Wymiana doświadczeń – trudności i radości bycia rodzicem zastępczym” – 26.09.2025 r.,
- „Złość rodziców/opiekunów – jak kontrolować, by nie krzywdzić dzieci” – 24.10.2025 r.,
- „Bunt jako norma rozwojowa” – 29.11.2025 r.,
- „Okres świąt – czas refleksji. Jak rozmawiać z dzieckiem o rodzicach” – 19.12.2025 r.

W szkoleniach i grupach wsparcia w roku 2025 łącznie uczestniczyło **106 osób**.

Działania te miały na celu nie tylko wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców zastępczych, ale także zapewnienie im systematycznego wsparcia w rozwiązywaniu trudności wychowawczych, rozwoju osobistego oraz radzeniu sobie z wyzwaniami emocjonalnymi związanymi z pełnioną funkcją rodziny zastępczej.

Rodziny zastępcze na bieżąco były informowane i motywowane przez pracowników Działu rodzinnej pieczy zastępczej o możliwości wzięcia udziału w grupach wsparcia.

c) Działania kontrolne i monitorujące

- **Regularne wizyty w rodzinach:** W 2025 roku pracownicy Działu aktywnie wspierali codzienne funkcjonowanie rodzin zastępczych, oferując specjalistyczne porady i pomoc. Kluczowym elementem pracy było realizowanie wizyt środowiskowych, które odbywały się co najmniej raz w miesiącu w każdej rodzinie zastępczej. Podczas spotkań omawiano bieżące sprawy rodzin, analizowano pojawiające się trudności i udzielano wsparcia. Częstotliwość wizyt była dostosowywana do indywidualnych potrzeb i sytuacji w danej rodzinie. W przypadkach wymagających dodatkowego wsparcia, do pracy z rodzinami włączali się psychologowie i pedagodzy.
W ciągu roku pracownicy Centrum odbyli łącznie **531** wizyt środowiskowych. Dodatkowo kontakt z rodzinami zastępczymi realizowany był poprzez rozmowy telefoniczne oraz wizyty rodzin w siedzibie CPRPL.
- **Oceny okresowe:** w roku sprawozdawczym dokonano **52** oceny funkcjonowania rodzin zastępczych, co pozwoliło na wypracowanie rekomendacji, obszarów wymagających poprawy oraz indywidualnych planów wsparcia.
- **Kontrole rodzin zastępczych:** W roku sprawozdawczym przeprowadzono **8** kontroli rodzin zastępczych, co pozwoliło na szczegółową ocenę funkcjonowania rodzin oraz wypracowanie istotnych ustaleń i rekomendacji. Kontrole te miały na celu zarówno zapewnienie najwyższych standardów opieki nad dziećmi, jak i wspieranie rodzin zastępczych w realizacji ich obowiązków. Dzięki przeprowadzonej kontroli możliwe było zidentyfikowanie obszarów wymagających wsparcia oraz opracowanie działań mających na celu ich usprawnienie.

2. Działania promocyjne, informacyjne i edukacyjne

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego prowadziło liczne działania informacyjne i promujące rodzicielstwo zastępcze, w tym kampanie społeczne, wydarzenia integracyjne oraz współpracę z mediami i samorządami. Celem jest zwiększanie świadomości

społecznej na temat pieczy zastępczej, pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami.

Kampania społeczna „Czekam na Ciebie”

W roku sprawozdawczym Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego rozpoczęło kampanię społeczną pn. „Czekam na Ciebie”, pod honorowym patronatem Starosty Legnickiego Pana Adama Babuśki, Marszałka Województwa Dolnośląskiego Pana Pawła Gancarza oraz Wojewody Dolnośląskiej Pani Anny Żabskiej. W ramach kampanii powstał spot promocyjny z udziałem Starosty Legnickiego, Dyrektora Centrum, rodziny zastępczej oraz dzieci. Kampania skierowana jest do osób i rodzin, które chciałyby podjąć się niezwykle ważnej roli, jaką jest zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziny biologicznej bezpiecznego i stabilnego środowiska wychowawczego. Poprzez działania informacyjne i edukacyjne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego pragnie zwiększyć świadomość społeczną na temat pieczy zastępczej oraz zachęcić mieszkańców powiatu do rozważenia tej formy pomocy. Istotnym elementem działalności promocyjnej Centrum było również organizowanie spotkań okolicznościowych i integracyjnych dla rodzin zastępczych. Wydarzenia te sprzyjają budowaniu wspólnoty, wymianie doświadczeń oraz wzmacnianiu relacji pomiędzy rodzinami. Umożliwiają także dzieciom nawiązywanie nowych kontaktów oraz uczestnictwo w wydarzeniach wzmacniających ich poczucie bezpieczeństwa i przynależności.

Powiatowy Piknik Integracyjny „Rodzina bez barier” – IV edycja

Z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego (30 maja) oraz Dnia Dziecka, w dniu 31 maja 2025 r., Centrum już po raz czwarty zorganizowało Powiatowy Piknik Integracyjny „Rodzina bez barier”. W wydarzeniu uczestniczyło blisko 200 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, ponad 100 rodzin zastępczych z terenu Powiatu Legnickiego oraz 23 wychowanków pieczy instytucjonalnej. Podczas pikniku świętowano Dzień Dziecka, a każde dziecko otrzymało personalizowany upominek, dostosowany do wieku, zainteresowań i indywidualnych potrzeb. Wydarzenie było okazją do integracji środowiska rodzin zastępczych oraz promocji idei rodzicielstwa zastępczego w lokalnej społeczności.

Akcja „Zostań Mikołajem dla Dzieci z pieczy zastępczej Powiatu Legnickiego” – V edycja

W 2025 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zrealizowało piątą edycję akcji „Zostań Mikołajem dla Dzieci z pieczy zastępczej Powiatu Legnickiego”. Celem przedsięwzięcia była pomoc dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej poprzez zapewnienie spersonalizowanych paczek świątecznych, dostosowanych do wieku, potrzeb i marzeń dzieci. Działania obejmowały zbiórkę zabawek i słodyczy, pozyskiwanie środków finansowych zewnętrznych oraz przygotowanie i dystrybucję paczek.

Akcja umożliwiła nawiązanie współpracy z nowymi partnerami, przedsiębiorcami oraz instytucjami, a także kontynuowanie współpracy z dotychczasowymi darczyńcami wspierającymi działania Centrum. Wśród podmiotów wspierających akcję znalazły się m.in.:

- Magdalena Koguc – Uroda od Kosmetologa
- Pan Jan Łukasz
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunicach
- Gmina Ruja
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Legnicy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kunicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Miłogostowicach
- Kraina Dobrej Energii
- Bank PKO BP oddział w Legnicy
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Pałac Krotoszyce
- Sylwia Jabłońska – Szalona Ekipa Maskotki
- Klaudia Selmaj – Instruktor Tańca
- Michał Rajczakowski – Studio Fotograficzne
- KGHM Polska Miedź S.A.
- Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Zakładzie Wzbogacania Rud
- Urząd Skarbowy w Legnicy
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy
- Gates Polska Sp. z o.o.

Łączna kwota pozyskanego wsparcia finansowego w 2025 roku wyniosła **23 300 zł**, w tym:

- na rzecz Pikniku „Rodzina bez barier” z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – 11 100 zł,
- na rzecz akcji „Zostań Mikołajem dla Dzieci z pieczy zastępczej Powiatu Legnickiego” – 12 200 zł.

Dodatkowo, środki własne Centrum przeznaczone na realizację wymienionych przedsięwzięć wyniosły **7 949,95 zł**.

Realizacja akcji pozwoliła na wzmocnienie współpracy z lokalnymi partnerami, zwiększenie zasięgu wsparcia dla dzieci w pieczy zastępczej oraz budowanie pozytywnego wizerunku Centrum jako instytucji angażującej się w działania społeczne i wspierającej dzieci w Powiecie Legnickim.

Spotkanie z Mikołajem

Finałem akcji było uroczyste Spotkanie z Mikołajem, które odbyło się 6 grudnia 2025 r. w Pałacu Krotoszyce. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Starosta Legnicki.

Celem inicjatywy było sprawienie radości dzieciom z pieczy zastępczej, budowanie ich poczucia wyjątkowości i przynależności oraz dalsza integracja środowiska rodzin zastępczych. Dzięki wsparciu darczyńców przygotowano 185 spersonalizowanych prezentów oraz 240 paczek ze słodyczami.

Podejmowane działania promocyjne, informacyjne i edukacyjne przyczyniają się do zwiększania świadomości społecznej w zakresie pieczy zastępczej, wzmacniania środowiska rodzin zastępczych oraz budowania pozytywnego wizerunku wsparcia realizowanego przez Centrum na rzecz mieszkańców Powiatu Legnickiego.

Działania informacyjne i promocyjne w mediach społecznościowych

Uzupełnieniem działań promocyjnych realizowanych w formie wydarzeń i spotkań jest prowadzenie przez Centrum profilu w mediach społecznościowych (Facebook), na którym publikowane są posty o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, a także treści zachęcające do podjęcia roli rodzica zastępczego. Za pośrednictwem mediów społecznościowych przekazywane są aktualne informacje dotyczące pieczy zastępczej, procedury kwalifikacyjnej oraz form wsparcia oferowanych przez Centrum. Na chwilę obecną profil Centrum uzyskał liczbę 8,5 tysiąca obserwujących.

3) Współpraca ze środowiskiem lokalnym

a) Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej

W 2025 roku pracownicy Działu realizowali szereg działań wspierających rodziny zastępcze oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, zapewniając kompleksową pomoc oraz współpracując z różnymi instytucjami.

W ramach organizacji pieczy zastępczej oraz działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziny biologicznej prowadzono bieżącą współpracę z:

- ośrodkami pomocy społecznej,
- sądami,
- instytucjami oświatowymi,
- podmiotami leczniczymi.

Kluczową rolę odgrywały kontakty z ośrodkami pomocy społecznej z gmin na terenie powiatu legnickiego, które dostarczały informacji o sytuacji rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Te dane były niezbędne do weryfikacji możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

b) Działania pracowników działu rodzinnej pieczy zastępczej

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści pracy z rodziną współpracowali z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin, jeśli tacy byli przydzieleni rodzinom biologicznym. Współpraca ta obejmowała:

- uczestnictwo w stałych posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, współtworzenie planów pomocy dziecku i ich modyfikację,
- realizację działań zgodnych z postanowieniami sądów dotyczącymi umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz odbioru dzieci z domów rodzin biologicznych.

Doświadczenia pracowników wskazują, że większość rodzin biologicznych nie wyraża zgody na współpracę z asystentem rodziny, co w znacznym stopniu utrudnia proces reintegracji rodziny i powrotu dziecka pod opiekę rodziców biologicznych.

c) Współpraca z sądem rodzinnym i nieletnich

W 2025 roku pracownicy Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizowali liczne działania wspierające zarówno rodziny zastępcze, jak i dzieci przebywające w pieczy

zastępczej. Systematycznie współpracowali z sądami rodzinnymi i dla nieletnich w zakresie organizacji oraz monitorowania pieczy zastępczej.

Do głównych zadań podejmowanych w ramach tej współpracy należało:

- wskazywanie rodzin zastępczych dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- sporządzanie opinii dotyczących sytuacji dziecka,
- przedkładanie opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Istotnym elementem współpracy z sądami był również kontakt z kuratorami społecznymi i zawodowymi, którzy posiadają bezpośredni kontakt zarówno z rodzinami zastępczymi, jak i rodzinami biologicznymi dzieci. Dzięki temu możliwe było dokładniejsze rozpoznanie sytuacji dzieci i rodzin oraz skuteczniejsze planowanie działań wspierających, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa, stabilizacji i właściwego rozwoju wychowanków.

d) Współpraca ze szkołami

Pracownicy Działu rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili systematyczną współpracę ze szkołami w celu:

- monitorowania wyników edukacyjnych dzieci,
- nawiązania kontaktu z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami,
- uzyskania pisemnych informacji na temat funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym.

Zgromadzone dane były wykorzystywane przy sporządzaniu opinii na potrzeby sądów rodzinnych, a także do opracowywania indywidualnych planów pomocy dziecku, dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i emocjonalnych.

e) Współpraca z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i innymi placówkami specjalistycznego poradnictwa

Współpraca z poradniami i placówkami specjalistycznego poradnictwa, w tym z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnowie oraz placówkami leczniczymi była prowadzona w zakresie informowania rodzin zastępczych o możliwości uzyskania pomocy i poradnictwa w ramach zadań placówki. Rodzice zastępczy byli motywowani do skorzystania z pomocy poradni i placówek leczniczych, w zakresie zdiagnozowania przyczyn obserwowanych u dzieci trudności edukacyjnych oraz problemów rozwojowych. Opinie sporządzane przez specjalistów poradni były wykorzystywane w procesie konstruowania planu pomocy dziecku.

f) Współpraca z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej, Ośrodkiem Adopcyjnym we Wrocławiu

Współpraca z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej Ośrodkiem Adopcyjnym we Wrocławiu była realizowana na bieżąco. Jej podstawowym celem jest realizowanie zadań w zakresie poszukiwania rodzin adopcyjnych dla dzieci z pieczy zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną. W roku sprawozdawczym zgłoszono 23 dzieci z rodzin zastępczych z uregulowaną sytuacją prawną, w celu rozpoczęcia procedury poszukiwania rodziny adopcyjnej. Organizator przed przekazaniem informacji do ośrodka adopcyjnego przygotował dokumentację dziecka, która zawierała: dane o rozwoju psychofizycznym dziecka, dane dotyczące funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej i łączącej je więzi emocjonalnej z opiekunami zastępczymi, postanowienie sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych, akt zgonu rodziców dzieci, a także akt urodzenia dziecka. Do procesu adopcyjnego zakwalifikowano łącznie 7 dzieci, z czego 4 zostało przysposobionych. Wobec 14 dzieci, z uwagi na silne więzi z dotychczasowymi opiekunami, OA odstąpił od poszukiwania rodziny adopcyjnej. Jedno dziecko, z uwagi na zrzeczenie się matki praw rodzicielskich niedługo po porodzie, zostało przekazane do rodziny preadopcyjnej, wskazanej przez Ośrodek Adopcyjny we Wrocławiu

W 2025 roku wystąpiono do sądu z 14 wnioskami dotyczącymi uregulowania sytuacji prawnej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Przed złożeniem wniosku o uregulowanie sytuacji prawnej (pozbawienie rodziców biologicznych władzy rodzicielskiej), koordynator lub specjalista pracy z rodziną zobowiązany był do uzyskania aktualnej informacji o sytuacji rodziny biologicznej dziecka, przebywającego w pieczy zastępczej. Informacje takie uzyskał od miejskich lub gminnych ośrodków pomocy społecznej właściwych dla miejsca zamieszkania rodziców biologicznych. Wszelkie uzyskane informacje, zostały zawarte we wniosku skierowanym do sądu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka otwiera dziecku z pieczy zastępczej drogę do adopcji, a rodzinie zastępczej często ułatwia realizowanie obowiązków opiekuńczych, szczególnie w sytuacji, kiedy rodzice biologiczni dziecka nie współpracują z rodziną zastępczą. Rodzina zastępcza w chwili uregulowania sytuacji prawnej dziecka, może samodzielnie podejmować decyzje związane z leczeniem wychowanka, jego edukacją oraz w sprawach dotyczących majątku dziecka.

g) Współpraca z Ośrodkiem kuratorskim

Ośrodek działa od poniedziałku do piątku od 15:00 do 19.00, jest formą wsparcia dziennego dla młodzieży sprawiającej trudności wychowawcze, przejawiającej objawy demoralizacji. Koordynatorzy kierować będą podopiecznych na podstawie postanowienia sądu. Podczas uczestniczenia w zajęciach młodzież ma zagwarantowany ciepły posiłek, wsparcie w odrabianiu prac domowych, pomoc psychologa, kuratorów sądowych i wolontariuszy. W roku sprawozdawczym nie odnotowano przypadków, które wymagałyby skierowania małoletnich do Ośrodka Kuratorskiego.

h) Współpraca z rodzinami biologicznymi

Działając w myśl art. 33 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma obowiązek zapewnić pracę z rodziną biologiczną dziecka przebywającego w pieczy, umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym. Nadrzędnym celem Organizatora Rodzinnej Pieczy zastępczej jest dobro dziecka oraz dążenie do poprawy jego sytuacji życiowej. Zespół działu rodzinnej pieczy zastępczej ma na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo m.in. do: utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami biologicznymi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów. W związku z powyższym współpraca z rodzinami biologicznymi była realizowana na bieżąco.

Rodzice biologiczni, którzy rozpoznali u siebie zachowania agresywne oraz, na których obowiązek uczestniczenia w takim programie nałożył Sąd, uczestniczyli w programie korekcyjno-edukacyjnym przeznaczonym dla osób stosujących przemoc domową organizowanym w przez OIK oraz CPRPL.

Program korekcyjno-edukacyjny

Zorganizowano i przeprowadzono kolejną edycję programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Program jest elementem oddziaływań ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań przemocowych uczestników programu wobec członków rodziny, zmniejszenie ryzyka stosowania przemocy w przyszłości oraz nabycie umiejętności współżycia w rodzinie. W programie uczestniczyło 10 osób podczas 100 godzin sesji indywidualnych i 60 godzin zajęć warsztatowych. Zajęcia prowadziły dwie osoby - pracownicy CPRPL. Program ukończyło 7 osób.

Program psychologiczno-terapeutyczny

W 2025 r. zorganizowano i zrealizowano program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, który stanowi uzupełnienie i rozwinięcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Wsparcie to koncentrowane było przede wszystkim na zmianę w sposobie myślenia i funkcjonowania uczestników programu. W ramach otrzymanych środków do przeprowadzenia warsztatów zaangażowano 2 trenerów –psychologa i pedagoga. W programie uczestniczyło 8 osób podczas 40 godzin sesji indywidualnych i 25 godzin zajęć warsztatowych. Program ukończyło 7 osób.

Trening Umiejętności Wychowawczych

Uczestnicy Treningu Umiejętności Wychowawczych zostali zakwalifikowani do udziału na podstawie złożonych wniosków. Nabór prowadzony był we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Legnickiego. W treningu wzięły osoby prowadzące rodziny zastępcze oraz rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej także rodzice chcący podnieść swoje kompetencje wychowawcze. Do udziału w TUW zakwalifikowano 23 osoby. Ogólnie w TUW udział wzięło 11 osób, w tym 7 kobiet i 4 mężczyzn. Rodziny zastępcze 1 osoba, rodzice biologiczni 10 osób. Pozostałe osoby, które zostały zakwalifikowane do wzięcia udziału w Treningu a nie przystąpiły, swoją absencję motywowały brakiem możliwości dojazdu, niedogodnym terminem (2 osoby w trakcie trwania spotkań zostały osadzone w ZK). Trening Umiejętności Wychowawczych z podziałem na bloki tematyczne przeprowadziło 2 certyfikowanych trenerów TUS oraz 1 pedagog.

Spotkania rodziców biologicznych z dziećmi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zapewniało spotkania dzieci z rodzinami biologicznymi, podczas których koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco pełnią nadzór nad prawidłowym przebiegiem spotkania oraz udzielają wsparcia rodzinom biologicznym dzieci. W 2024 roku odbyło się 30 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi pod ścisłym nadzorem pracowników Centrum.

Ponadto w 2025 roku odbyło się 30 posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z udziałem rodziców biologicznych. Podczas posiedzeń Zespołu pracownicy Centrum sporządzali okresowe oceny sytuacji dziecka oraz plany pomocy dziecku umieszczonemu

w pieczy zastępczej we współpracy z rodzicami biologicznymi.

W 2025 roku sporządzono 6 zawiadomień do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa stosowania przemocy fizycznej i psychicznej nad dzieckiem przez rodziców biologicznych lub bliskich krewnych.

Ogółem w 2025 roku pracownicy Działu współpracowali z 34 rodzinami biologicznymi dziecka przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4) Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka

Decyzję w sprawie okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej podejmuje Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład którego wchodzi, zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- dyrektor CPR PL w Legnicy
- odpowiednio rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka
- pedagog
- psycholog
- właściwy asystent rodziny
- przedstawiciel ośrodka adopcyjnego
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, Zespół dokonywał oceny dziecka w celu:

- ustalenia aktualnej sytuacji dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, umożliwiającą przysposobienie,
- oceny sytuacji stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

5) Posiedzenia Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy w okresie sprawozdawczym odbyło się **267** posiedzeń Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Podczas posiedzeń Zespołu omawiano funkcjonowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, uwzględniając funkcjonowanie dziecka w rodzinie i szkole. Poruszano pojawiające się problemy wychowawcze w rodzinach zastępczych, dotyczące przebywających w niej dzieci. Rodziny zastępcze miały możliwość uzyskania specjalistycznych porad od osób wchodzących w skład Zespołu. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono **267** opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w tym **38** opinii o braku zasadności dalszego pobytu w pieczy. Zgodnie z art. 137 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opinia powinna być sporządzana co 3 miesiące dla dzieci do 3 roku życia, natomiast dla dzieci powyżej 3 roku życia nie rzadziej niż co pół roku.

6) Okresowa ocena rodziny zastępczej

W 2025 roku odbyło się **52** posiedzenia Zespołu, na których zostało ocenione funkcjonowanie **52** rodzin zastępczych, z czego **2** rodziny otrzymały negatywną ocenę, a **6** warunkowo dopuszczające funkcjonowanie tej rodziny. Ocena została sporządzona na podstawie wcześniej przekazanej ankiety, dotyczącej samooceny rodziny zastępczej, aktualnych badań psychologicznych oraz zebranej dokumentacji obrazującej współpracę z rodziną zastępczą. Rodziny zastępcze są zobowiązane do przekazania rzetelnie wypełnionej ankiety pracownikowi Centrum, między innymi, na podstawie której koordynator lub specjalista pracy z rodziną sporządza ocenę, która zostaje wysłana do odpowiedniego sądu, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata.

7) Plan pomocy dziecku

Organizator pieczy zastępczej jest zobowiązany do opracowania i realizacji planu pomocy dziecku, który jest aktualizowany, w zależności od potrzeb, co trzy miesiące lub co pół roku.

Koordynatorzy i specjaliści pracy z rodziną w 2025 roku tworzyli dokumentację dotyczącą wychowanków, opracowali **267** Planów Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinie

zastępczej oraz modyfikacji Planów Pomocy Dziecku. Opracowana dokumentacja zawierała:

- informacje o rodzinie zastępczej, takie jak: dane personalne, źródło dochodu, stan zdrowia,
- informacje dotyczące rodziny biologicznej takie jak: dane personalne, źródło dochodu, miejsce pobytu (jeśli jest znane), informacje dotyczące współpracy z rodziną zastępczą, informacje dotyczące realizacji obowiązku alimentacyjnego przez rodziców biologicznych na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- informacje dotyczące dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- plan pomocy dziecku, który zawierał: cel pomocy, termin realizacji, osoby odpowiedzialne za realizację zadania oraz uwagi.

Plan pomocy dziecku jest zawsze opracowany na podstawie diagnozy dziecka i omawiany wspólnie z rodziną zastępczą. Działania w ramach planu są dostosowane do potrzeb dziecka i możliwości rodziny zastępczej. Realizacja zadań, które zostały zawarte w planie lub jego modyfikacji, omawiane są na bieżąco, podczas wizyt monitorujących pracownika w domu rodziny zastępczej. W razie potrzeby zadania podlegają dalszej modyfikacji.

8) Realizacja postanowienia sądu o zabezpieczeniu dziecka

W 2025 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli 44 razy w realizacji postanowienia sądu dotyczącego odebrania dzieci z rodziny biologicznej i przekazaniu ich do wskazanej placówki opiekuńczo – wychowawczej lub rodziny zastępczej. Ogółem zrealizowano 12 postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy instytucjonalnej oraz 32 postanowień w sprawie objęcia dzieci rodzinną pieczą zastępczą, w tym 5 wobec noworodków oraz 6 wobec dzieci poniżej 3 roku życia.

9) Organizowanie specjalistycznej pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych

Rodzinom zastępczym zapewniony był dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz prawnej, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Rodziny zastępcze mogły korzystać na bieżąco z bezpłatnych porad dotyczących trudności opiekuńczo-wychowawczych, rozwojowych i zdrowotnych dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych. Zapewniono bezpłatny i szybki dostęp do pomocy lekarza psychiatry, psychologa, pedagoga i zajęć arteterapii.

Tabela 6. Formy pomocy specjalistycznej udzielonej w Centrum

rodzaj wsparcia	dzieci	dorośli
konsultacje psychologiczne	49	26
konsultacje pedagogiczne	3	0
konsultacje prawne	0	30
konsultacja psychoterapeutyczna	0	10
rozmowa terapeutyczna/ terapia	49	29
diagnoza psychofizyczna dziecka	4	0
diagnoza stanu emocjonalnego dziecka	0	0
udział w arteterapii; warsztaty grupowe	12	12
badania psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze	0	34
badania pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze	0	34
badania aktualizacyjne dla rodzin zastępczych	0	18

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Obszary problemów z jakimi rodziny zastępcze zgłaszały się do psychologa dotyczyły m.in.:

- trudności wychowawczych w pracy z dzieckiem doświadczonym traumą, zaniedbaniem lub przemocą,
- mierzenia się z problemami emocjonalnymi dzieci takich jak lęk, agresja, wycofanie oraz trudności z regulacją emocji,
- mierzenia się z zaburzeniem więzi i trudności w budowaniu bezpiecznej relacji z opiekunami zastępczymi,
- radzenia sobie z problemami adaptacyjnymi dziecka,
- trudnościami w funkcjonowaniu dzieci w środowisku szkolnym i społeczeństwie (problemy z zachowaniem, koncentracją uwagi, relacjami rówieśniczymi),
- przeciążenia emocjonalnego i stresu opiekunów zastępczych wynikające z pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- radzenia sobie z kryzysami rodzinnymi, konfliktami lub sytuacjami trudnymi w rodzinie,
- konieczności realizacji zaleceń specjalistów oraz planu pomocy dziecku.

10) Wsparcie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w pracy z pełnoletnim

wychowankiem rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności należało:

- a. pomoc wychowankowi we wskazaniu opiekuna usamodzielnienia na rok przed osiągnięciem pełnoletności;
- b. pomoc wychowankowi w opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia (co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności), który jest realizowany przez wychowanka do ukończenia przez niego 25 lat;
- c. utrzymywanie stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z pełnoletnim wychowankiem rodzinnej pieczy zastępczej, także tym pozostającym po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą;
- d. wspieranie wychowanka w procesie usamodzielnienia, realizacji indywidualnego programu usamodzielniania, udzielanie mu wsparcia w zakresie zdiagnozowanych, a także zgłoszonych przez niego potrzeb;
- e. dokonywanie wspólnie z opiekunem usamodzielnienia oceny i weryfikacji indywidualnego programu usamodzielnienia w przypadku zmiany sytuacji życiowej osoby usamodzielnianej; współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym;
- f. współpraca ze szkołą, opiekunem usamodzielnienia, pracownikiem socjalnym.
opiniowanie wniosku o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

W trakcie wykonywanych obowiązków pracownicy na bieżąco udzielali wsparcia 14 pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez informowanie o procedurach dot. przyznawania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie, udzielanie pomocy w wyborze opiekuna usamodzielnienia, opracowaniu Indywidualnych Programów Usamodzielnienia oraz modyfikacji lub ocen IPU. Podczas wizyt w środowisku i rozmów telefonicznych motywowano wychowanków do kontynuowania nauki i utrzymywania prawidłowej frekwencji na zajęciach, a także do poprawy sytuacji materialnej m.in. przez poszukiwanie pracy zarobkowej.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego posiada w swoich zasobach mieszkanie treningowe na potrzeby wychowanków usamodzielniających się i opuszczających pieczę zastępczą. W 2025 przy roku w mieszkaniu umieszczono okresowo 2 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, który podczas pobytu pod okiem specjalistów odbywa trening usamodzielnienia, przygotowując się do samodzielnego życia. Wychowanek ma zapewniony pakiet usług bytowych, został objęty specjalistycznym wsparciem w ramach poradnictwa.

11) Działania na rzecz pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2025 roku Centrum na bieżąco realizowało zadania w zakresie pozyskiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym rozpoczęto kampanię społeczną. Działania promocyjne opisane zostały szczegółowo w pierwszej części niniejszego sprawozdania. Systematycznie prowadzony nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej zaowocował w 2025 roku pozyskaniem nowych kandydatów (48 osób). W roku sprawozdawczym zgłosiło się 19 kandydatów na rodziny niezawodowe, 26 na rodziny spokrewnione, 3 kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadził również wstępną kwalifikację kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych i spokrewnionych. Kandydaci otrzymywali wszelkie niezbędne informacje oraz byli wspierani w całym procesie kwalifikacyjnym. Każdy kandydat, po dostarczeniu kompletnej dokumentacji, był oceniany przez zespół kwalifikujący, a wynik oceny przekazywany był do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata.

Takie działania pozwalały nie tylko na przygotowanie rodzin zastępczych do sprawowania opieki nad dzieckiem, ale również na zapewnienie dzieciom bezpiecznego i odpowiednio wspieranego środowiska wychowawczego od samego początku pobytu w rodzinie zastępczej.

Tabela 4. Kwalifikacje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Typy rodzin zastępczych	Liczba wniosków o przeprowadzenie wstępnej kwalifikacji	Liczba wydanych pozytywnych kwalifikacji	Liczba wydanych negatywnych kwalifikacji
Rodzina zawodowa	0	0	0
Rodzina niezawodowa	13	11	2
Rodzina spokrewniona	18	15	3
Dyrektor placówki O-W	0	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	2	2	0
Ogółem w roku 2025	33	28	5

Źródło: dane własne Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

12) Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – szkolenie

W 2025 roku Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego kontynuowało realizację

autorskiego programu szkoleniowego „Szkoła dla Rodziców zastępczych”, przeznaczonego dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Celem szkoleń było przygotowanie uczestników do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności niezbędne do wspierania prawidłowego rozwoju dzieci w pieczy zastępczej.

W ramach programu przeprowadzono łącznie **2 szkolenia**, w których uczestniczyło łącznie **27 osób**: **11** z terenu Powiatu Legnickiego oraz **16** z Powiatu Złotoryjskiego. Spośród uczestników **26 osób** ukończyło szkolenie, a **11** uczestnikom wydano zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w programie oraz nabycie kompetencji zgodnych z zakresem szkolenia.

Szkolenia realizowane w ramach programu „Szkoła dla Rodziców zastępczych” stanowią istotny element działań Centrum na rzecz przygotowania kompetentnych i świadomych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych oraz podnoszenia jakości opieki w rodzinnych domach dziecka.

Badania psychologiczno – pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

W 2025 roku sporządzono **34** opinie pedagogiczne oraz **34** opinie psychologiczne o kandydatach na rodziny zastępcze. Łącznie w badaniach psychologicznych i pedagogicznych uczestniczyło **48** osób.

13) Organizacja wsparcia wolontariuszy

W 2025 roku PCPR zorganizowało pomoc w nauce dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej prowadzoną w formie wolontariatu. Zajęcia reedukacyjne z matematyki prowadzone były w każdą środę w godzinach od 17.00 do 19.00 przez pracownika naukowego Uniwersytetu Wrocławskiego. Ogółem z tej formy wsparcia systematycznie skorzystało **9 dzieci**. Grono wolontariuszy wspomagało również organizację pikniku integracyjnego „Rodzina Bez Barrier”.

14) Rodziny pomocowe

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły potrzeby organizowania opieki nad dziećmi, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie mogła sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku. Nie utworzono form rodziny pomocowej.

15) Współpraca z organizacjami pozarządowymi

CPRPL współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przede wszystkim na rzecz pozyskania wsparcia materialnego dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz organizacji wypoczynku. W ramach współpracy z innymi podmiotami i organizacjami zorganizowane zostały kolonie letnie dla 4 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w Pustkowie. Organizatorem i fundatorem wypoczynku było Biuro Podróży „Kon Tiki” Łabaz i Grochantz.

16) Doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji pracowników

Pracownicy Działu rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku na bieżąco podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w szkoleniach, warsztatach, realizując studia podyplomowe i magisterskie w zakresie doskonalącym wiedzę wykorzystywaną na zajmowanym stanowisku pracy. W roku sprawozdawczym uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- „Wpływ zaburzeń przywiązania, deprawacji sensorycznej i przeżytych traum na funkcjonowanie rodziny: agresja, autoagresja, depresja i zespół stresu pourazowego”,
- „Planowanie, organizacja i finansowanie usług społecznych w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej jako formy deinstytucjonalizacji pieczy instytucjonalnej”,
- Konferencja „Droga do domu. Adopcja w obecnej rzeczywistości oraz w świetle zmian legislacyjnych”,
- „Doskonalenie i rozwinięcie umiejętności w zakresie efektywnej komunikacji i współpracy w zespole prowadzone metodami aktywnymi”,
- „Wypalenie zawodowe i długotrwały stres – skutki i metody przeciwdziałania”,
- „Budowanie odporności w kontekście wypalenia zawodowego”,
- „Zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży”,
- „Terapia lęku u dzieci i młodzieży – podejście poznawczo – behawioralne”,
- „Psychotraumatologia”,
- „Podstawy seksuologii”,
- „Interwencja kryzysowa – etapy, strategie i praktyka”,
- „Koordynator RPZ – metodyka, uprawnienia, dokumentacja”,
- Warsztaty z superwizją 8 godzin – GOPS Krotoszyce,
- 4 pracowników Centrum odbyło szkolenie trenerskie „Szkoła dla rodziców

wychowawców” cz. I – Jak mówić, żeby dzieci słuchały. Jak słuchać, żeby do nas mówiły.

- Szkolenie dotyczące wybranych zagadnień z zakresu prawa karnego, cywilnego i pracy (w zakresie uprawnień i odpowiedzialności), a także zasady bezpieczeństwa osobistego pracownika, podczas czynności wykonywanych w terenie i biurze, zgodnie z art. 121 ust. 2c ustawy z dn. 12.03.2024 r. o pomocy społecznej.
- Certyfikowane szkolenie II i III stopnia w zakresie prowadzenia treningu metodą Biofeedback EEG

17) Efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej osiągnięte w 2025 roku

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowało wszystkie działania zaplanowane na 2025 rok. Zrealizowane zostały także zadania określone w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026. Efekty działań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku to:

- 1) dalsza profesjonalizacja systemu pieczy zastępczej – utworzenie 1 nowej zawodowej rodziny zastępczej
- 2) utworzenie 1 Rodzinnego Domu Dziecka;
- 3) utworzenie 17 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 26 dzieci;
- 4) zapewnienie systemu rodzinnej opieki zastępczej dla 170 dzieci pozbawionych możliwości wychowywania się w swojej rodzinie biologicznej;
- 5) pozyskanie środków finansowych pozabudżetowych na działania w zakresie rozwoju i promocji rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) rozszerzenie zakresu pomocy rzeczowej dla dzieci z rodzinnej z pieczy zastępczej;
- 7) organizowanie nowych form pomocy specjalistycznej i wsparcia emocjonalnego dla rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywających;
- 8) zapewnienie dostępu dla dzieci z pieczy zastępczej do psychoterapii, terapii pedagogicznej, arteterapii i zajęć reedukacyjnych,
- 9) organizacja spójnego systemu wsparcia i pomocy specjalistycznej dla wychowanków przygotowujących się do samodzielności – warsztaty kompetencji, mieszkanie treningowe, konsultacje, pomoc w realizacji IPU;
- 10) zapewnienie dostępu do nowych form szkoleń dla kadr wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w celu podnoszenia kompetencji zawodowych pracowników;
- 11) szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej autorskim programem „Szkola dla rodziców zastępczych”.

- 12) zwiększenie liczby trenerów prowadzących szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą, kompetencji zawodowych trenerów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 13) pozyskanie 48 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej;
- 14) zapewnienie dostępu do szkoleń, warsztatów i spotkań grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 15) prowadzenie działań na rzecz uregulowania sytuacji prawnej wychowanków oraz zgłoszenie dzieci do przysposobienia – zwiększenie liczby wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej oraz dzieci zgłoszonych do przysposobienia w stosunku do roku ubiegłego - 14 wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej; 23 zgłoszeń do Ośrodka Adopcyjnego, 13 dzieci zakwalifikowanych do adopcji;
- 16) organizacja wypoczynku letniego dla 4 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w formie kolonii;
- 17) wprowadzenie i wypracowanie standardów pracy z rodzinami zastępczymi
- 18) podniesienie standardu pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych – kompleksowe wyposażenie gabinetu terapeutycznego do prowadzenia treningów metodą Biofeedback EEG; przeszkolenie trenerów;
- 19) podniesienie standardu pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych - doposażenie gabinetu specjalistów w pomoce i narzędzia do terapii psychologicznej, terapii pedagogicznej, zajęć kompensacyjnych, ogólnorozwojowych i innych;
- 20) zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla rodziców biologicznych lub zastępczych rozpoznających u siebie problem agresji lub przemocy;
- 21) zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie współpracy z rodzinami biologicznymi wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych;
- 22) Zapobieganie kryzysom w pieczy zastępczej poprzez profesjonalne monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.
Szybka reakcja na trudności zgłaszane przez rodziny zastępcze lub dzieci;
- 23) Promowanie rodzicielstwa zastępczego, rozpoczęcie kampanii społecznej
- 24) Podnoszenie świadomości społecznej na temat potrzeb dzieci i znaczenia rodzicielstwa zastępczego.
- 25) Aktywne poszukiwanie kandydatów na rodziców zastępczych poprzez działania promocyjne.

18) Zadania zaplanowane do realizacji przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2026 roku:

W 2026 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej planuje realizację działań ukierunkowanych na rozwój systemu pieczy zastępczej, wzmocnienie wsparcia rodzin zastępczych oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie idei rodzicielstwa zastępczego.

I. Rozwój i promocja rodzicielstwa zastępczego

1. Intensyfikacja działań promujących ideę rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym.
2. Organizacja kampanii informacyjnych w mediach, szkołach, parafiach oraz podczas wydarzeń lokalnych.
3. Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych w mediach społecznościowych w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat pieczy zastępczej.
4. Wykorzystywanie świąt i uroczystości okolicznościowych do upowszechniania wiedzy o pieczy zastępczej.
5. Organizacja wydarzeń lokalnych, w tym pikników, dni otwartych Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego oraz wyjazdów integracyjnych z rodzinami zastępczymi.
6. Organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – Piknik „Rodzina Bez Barrier – IV edycja”.
7. Realizacja projektu „Zostań Mikołajem dla dzieci z pieczy zastępczej – V edycja”.

II. Szkolenie i przygotowanie kandydatów na rodziny zastępcze

8. Prowadzenie warsztatów i spotkań informacyjnych dla kandydatów na rodziny zastępcze.
9. Organizowanie szkoleń dla nowych kandydatów na rodziny zastępcze.
10. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w organizacji pieczy zastępczej, w tym rozwijanie rodzin pomocowych oraz rodzin zawodowych specjalistycznych.

III. Wsparcie i rozwój kompetencji rodzin zastępczych

11. Realizacja szkoleń specjalistycznych (m.in. w zakresie pracy z dziećmi z

doświadczeniem traumy oraz wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami).

12. Wdrażanie programów doskonalenia umiejętności wychowawczych dla funkcjonujących rodzin zastępczych.
13. Organizowanie grup wsparcia umożliwiających wymianę doświadczeń i wzajemne wsparcie.
14. Zapewnienie regularnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.
15. Organizowanie konsultacji oraz podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych.

IV. Wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej

16. Organizowanie zajęć rozwijających talenty i zainteresowania dzieci.
17. Zapewnienie specjalistycznej pomocy (psychologicznej, logopedycznej, terapeutycznej) dzieciom ze szczególnymi potrzebami.
18. Wspieranie dzieci w procesie edukacyjnym oraz w przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

V. Współpraca z rodziną biologiczną i środowiskiem

19. Prowadzenie działań zmierzających do odbudowy i wzmacniania relacji między dziećmi a ich rodzinami biologicznymi.
20. Organizowanie warsztatów i konsultacji dla rodziców biologicznych w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych.
21. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

VI. Podnoszenie kompetencji kadry

22. Organizowanie szkoleń dla pracowników w celu zwiększania ich kompetencji w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami.
23. Uczestnictwo w konferencjach i warsztatach poświęconych aktualnym trendom i dobrym praktykom w obszarze pieczy zastępczej.

18. Podsumowanie

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznacza kierunki działań mających na celu ochronę dobra dziecka oraz wzmacnianie rodzin przeżywających trudności. W roku sprawozdawczym Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego realizowało te zadania w sposób kompleksowy, odpowiedzialny i wykraczający poza ustawowe minimum, konsekwentnie rozwijając system rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim.

Priorytetem wszystkich podejmowanych działań było zapewnienie dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej poczucia bezpieczeństwa, stabilizacji oraz realnych szans rozwojowych. Centrum koncentrowało się nie tylko na organizowaniu miejsc w rodzinach zastępczych, lecz przede wszystkim na budowaniu systemu wsparcia opartego na wysokiej jakości specjalistycznej pomocy, indywidualnym podejściu oraz długofalowej pracy z rodziną.

Jednym z kluczowych osiągnięć było stworzenie nowoczesnej bazy terapeutycznej poprzez uruchomienie gabinetu treningów metodą Biofeedback EEG. Inwestycja ta, połączona z uzyskaniem przez dwóch pracowników certyfikowanych uprawnień trenerskich, znacząco podniosła standard oferowanej pomocy. Dzięki temu dzieci z pieczy zastępczej mogą korzystać z profesjonalnego wsparcia w zakresie poprawy koncentracji, regulacji emocji oraz funkcjonowania poznawczego.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej systematycznie rozwijał również kompetencje rodzin zastępczych poprzez organizację szkoleń, warsztatów oraz grup wsparcia. Wprowadzano nowoczesne metody pracy, obejmujące m.in. grupy wsparcia kompleksową pomoc specjalistyczną oraz stałe wsparcie psychologiczne. Rodzinom zastępczym zapewniono możliwość korzystania z psychoterapii, a dzieciom konsultacje psychologiczne oraz finansowanie wypoczynku letniego, co znacząco wpłynęło na poprawę ich dobrostanu psychicznego i społecznego.

Inwestycje w rozwój kadry oraz rozszerzenie oferty wsparcia świadczą o konsekwentnym dążeniu do podnoszenia jakości świadczonych usług. Działania te nie miały charakteru incydentalnego – stanowią element przemyślanej strategii rozwoju systemu rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim.

Zaangażowanie pracowników, otwartość na innowacyjne rozwiązania oraz wrażliwość na indywidualne potrzeby dzieci i rodzin pozwoliły na skuteczne reagowanie na wyzwania współczesnej pieczy zastępczej. Podejmowane inicjatywy przyczyniają się do stabilizacji rodzin zastępczych, wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz zwiększania społecznej świadomości na temat rodzicielstwa zastępczego.

Efekty działań podejmowanych w roku sprawozdawczym potwierdzają, że Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego jest instytucją nowoczesną, aktywną i skutecznie odpowiadającą na potrzeby dzieci oraz rodzin zastępczych. Tworzone rozwiązania budują trwałe fundamenty dla dalszego rozwoju systemu wsparcia i stanowią realną inwestycję w bezpieczeństwo oraz przyszłość dzieci w Powiecie Legnickim.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje zadania powiatu w zakresie organizowania, rozwoju i wspierania rodzinnych form pieczy zastępczej.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2025 roku na terenie powiatu legnickiego. Dokument obejmuje zakres działań podejmowanych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, wsparcia rodzin zastępczych oraz zapewnienia dzieciom przebywającym w pieczy odpowiednich warunków opieki i wychowania.

Sprawozdanie uwzględnia: działania związane z organizacją i rozwojem rodzinnych form pieczy zastępczej, pozyskiwanie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze, wsparcie merytoryczne, specjalistyczne i szkoleniowe dla funkcjonujących rodzin zastępczych, działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, współpracę z sądami, ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, przedsięwzięcia promujące ideę rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym.

Analiza przedstawionych danych potwierdza, że w 2025 roku zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej były realizowane w sposób systematyczny, kompleksowy i ukierunkowany na dobro dziecka, przy jednoczesnym wzmacnianiu potencjału rodzin zastępczych oraz rozwoju lokalnego systemu pieczy zastępczej.

Mając powyższe na uwadze, zasadne jest podjęcie uchwały Rady Powiatu Legnickiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z Efektów Pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.